

Justitiedepartementet

*Enheten för brottmålsärenden och
internationellt rättsligt samarbete (BIRS)*

Rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 12-13 juni 2007

Dagordningspunkt 15

Förslag till rådets rambeslut om organisationen av medlemsstaternas utbyte uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll

Dokument: 9893/07 COPEN 71 (senaste förslaget) (bifogas)

Tidigare dokument:

- KOM(2005)690 slutlig (KOM:s ursprungliga förslag)
- Fakta-PM 2005/06:FPM74 Justitiedepartementet

Inte tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden, men information har lämnats till justitieutskottet den 11 januari och den 10 maj 2007.

Bakgrund

Förslaget övergripande syfte är att förbättra utbytet av information ur medlemsstaternas kriminalregister, vilket idag sker huvudsakligen med stöd av äldre europarådsinstrument samt rådets beslut från den 21 november 2005 om utbyte av uppgifter ur kriminalregister.

Förslaget lämnades av kommissionen i december 2005 och har diskuterats i rådsarbetsgruppen för straffrättsligt samarbete sedan våren 2006. Förhandlingarna har intensifierats under nuvarande ordförandeskap. Diskussioner har förts också i artikel 36-kommittén. Syftet med behandlingen vid RIF-rådet är att medlemsstaterna skall nå en politisk överenskommelse om rambeslutets artikeltext.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för rambeslutet är artiklarna 31 och 34.2 b i Fördraget om Europeiska unionen. Rådet fattar beslut med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Svensk ståndpunkt

En utgångspunkt i förhandlingarna har för Sverige varit att informationsutbytet skall bygga på en likartad struktur, som i allt väsentligt bygger på att varje medlemsstat ansvarar för sin egen information och ges möjligheter att på elektronisk väg söka informationen hos andra medlemsstater (hit-no hit-system). För detta rambeslut har ett alternativt system valts, nämligen att informationen förs över till och samlas hos den medlemsstat som den dömda är medborgare i. Sverige kan acceptera även denna lösning, som stöds av en stor majoritet av medlemsstaterna.

En fråga som fortfarande är föremål för diskussion är vilka uppgifter som skall föras över till respektive medlemsstat. Där är Sveriges strävan att lösningen skall vara enkel och att medlemsstaterna ej i allt för stor utsträckning skall åläggas att överföra uppgifter som idag inte finns i registret. Strävan är att för samtliga medlemsstater hitta en gemensam nämnare.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har uppmanats att yttra sig om förslaget. Yttrande har ännu inte lämnats.

Förslaget

Förslagets övergripande syfte är att förbättra utbytet av information ur medlemsstaternas kriminalregister, vilket idag sker med stöd av Europarådets konvention från 1959 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och dess första tilläggsprotokoll från 1978 samt rådets beslut från den 21 november 2005 om utbyte av uppgifter ur kriminalregister.

Kommissionen föreslår i rambeslutet att varje medlemsstat som meddelar en dom mot en annan medlemsstats medborgare skall informera medborgarstaten om domen. Medborgarstaten skall därvid bevara eller lagra informationen. Tanken är att varje medlemsstat skall ha information om alla de domar som har meddelats inom EU mot de egna medborgarna. Vidare syftar rambeslutet till att förenkla och påskynda handläggningen när uppgifter ur kriminalregister begärs i ett enskilt ärende. Efter att överenskommelse nåtts om nu aktuellt rambeslut återstår förhandlingar om skapandet av ett standardiserat format för utbyte av information ur kriminalregister på elektronisk väg.

Enligt förslaget skall domslandets gallringsregler vara tillämpliga beträffande uppgifter som lagras i medborgarstaten för att i ett senare skede kunna överlämnas till en annan medlemsstat vid en förfrågan.

I förslaget regleras också vilka uppgifter som skall överföras till respektive medlemsstat (t.ex. namn, födelseår, brott, påföljd etc.).

Förslaget tar vidare om hand ett annat förslag till rambeslut, nämligen *förslaget till rambeslut om yrkesförbud till följd av fällande domar för sexualbrott mot barn*. Syftet med detta förslag är att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller att skydda barn mot sexuella övergrepp och i synnerhet att garantera ett effektivt genomförande av de förluster av rättigheter förbundna med fällande domar för sådant straffbart beteende. Medlemsstaterna ålades enligt det ursprungliga förslaget att i kriminalregister anteckna beslut om förbud att utöva yrkesverksamhet som innebär tillsyn av barn, om beslutet har meddelats i en brottmålsdom eller följer direkt av brottmålsdomen samt att verkställa förbudet. Diskussionerna inriktades efterhand i stället på mekanismerna för ett effektivt utbyte av information ur kriminalregister om fällande domar, innefattande yrkesförbud när så är tillämpligt, och man har funnit att frågorna bör införlivas i rambeslutet om utbyte av information ur kriminalregister. Sverige är positivt till att arbeta för en lösning där informationsutbytet i fråga om fällande domar förbättras och att det sker inom ramen för rambeslutet om kriminalregister.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Bestämmelser om belastningsregistrets innehåll och om rätt för svenska och utländska myndigheter samt enskilda att få ut uppgifter från registret finns i lagen (1998:620) om belastningsregister och i den tillhörande förordningen (1999:1134) om belastningsregister. Där finns angivet vilka svenska och, i vissa fall, utländska domar och beslut som skall antecknas i belastningsregistret. Idag kan uppgifter ur belastningsregistret lämnas ut till en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation om det följer av en internationell överenskommelse som Sverige tillträtt efter riksdagens godkännande. Europarådets konvention från 1959 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål är en sådan överenskommelse. Eftersom överlämnande av information ur det svenska belastningsregistret delvis kommer att grunda sig på en ny internationell överenskommelse, dvs. rambeslutet, krävs riksdagens godkännande innan rambeslutet kan antas.

Regler om gallring i belastningsregistret återfinns i 16-18 §§ i lagen om belastningsregister. Uppgifter ur belastningsregistret skall gallras när viss tid förflutit. Uppgifter om fängelse gallras tio år efter frigivningen. Uppgifter om böter gallras fem år efter domen eller beslutet. Om det före utgången av en viss tid gjorts en ny anteckning beträffande samma

person, skall ingen av uppgifterna gallras så länge någon av dem skall finnas kvar i registret.

Beträffande uppgifter om medborgarskap registreras idag uppgifter om den dömdes medborgarskap i belastningsregistret om sådan uppgift är tillgänglig eller känd av Rikspolisstyrelsen. Något krav på att belastningsregistret skall innehålla sådan uppgift finns dock inte (se förordningen om belastningsregister som i 2 § reglerar vad registret skall innehålla uppgifter om).

Med hänsyn till de krav som ställs på medlemsstaterna kommer författningsändringar att krävas.

Ekonomiska konsekvenser

Budgetära konsekvenser av genomförandet av rambeslutet är i dagsläget svåra att bedöma. Förslaget till rambeslut förutsätter också en omfattande teknikutveckling. Kostnaderna härför är svåra att uppskatta, men torde kunna uppgå till betydande belopp. Därtill kommer troligtvis ökade personal- och administrativa kostnader vid centralmyndigheten.

Eventuella budgetära konsekvenser, såväl nationella som inom EU, måste därför analyseras noga i förhandlingsprocessen, men bedöms i nuläget kunna finansieras genom omprioriteringar inom befintlig budgetram för berörda myndigheter.

Övrigt

-